

Onder voorbehoud van het afronden review en een nieuwe definitieve versie jaarrekening

Hier kunnen nog aanvullende vragen en/of controlebevindingen uit naar voren komen die nu nog niet in dit concept accountantsverslag zijn opgenomen.

ACCOUNTANTSVERSLAG 2024

Gemeente Dalfsen

Aan:

Aan de raad van gemeente Dalfsen
t.a.v. de heer G. van Dijk
Postbus 35
7720 AA DALFSEN

Zwolle, 8 mei 2025

Kenmerk: MZK/RvH/JvdW/1060056/

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2024 van gemeente Dalfsen (hierna te noemen 'gemeente') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 28 september 2024 ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2024. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de ambtelijke organisatie en verantwoordelijke wethouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Onze complimenten gaan uit naar de medewerkers van gemeente Dalfsen die gezorgd hebben voor een goede jaarrekening en controle. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van gemeente Dalfsen bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

M. Zoetman-Kiers RA
Partner BDO en extern accountant gemeente Dalfsen

Inhoudsopgave

01

Dashboard
accountantscontrole

02

Uitkomsten
jaarrekeningcontrole

03

Resultaat & financiële
positie

04

Onze controle

05

Bijlagen

1. Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.2 Aandachtspunten 2025

1. Dashboard accountantsverslag

Strekking controleverklaring

- ▶ Wij verstrekken bij de jaarrekening, inclusief rechtmatigheidsverantwoording, een goedkeurende controleverklaring.
- ▶ De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 1.200.000 respectievelijk € 3.600.000.
- ▶ Het jaarverslag, inclusief de opgenomen informatie in de paragraaf bedrijfsvoering, is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- ▶ Het college heeft in de rechtmatigheidsverantwoording een totaal van € 1.051.000 aan afwijkingen gerapporteerd.
- ▶ De WNT is nageleefd.
- ▶ Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage vastgesteld.

Aandachtspunten 2025

Wij zien voor gemeente Dalfsen de volgende aandachtspunten voor 2025:

- ▶ Structurele tekorten lijken voor twee jaar gedeeltelijk gecompenseerd te worden op basis van de voorjaarsnota van het Rijk. Impact is te maken via voorspellend vermogen;
- ▶ Vanaf boekjaar 2025 wordt de wettelijke controlegrens voor de accountant verhoogd van 1% naar 2%. Fouten en onzekerheden moeten bij elkaar opgeteld (gaan) worden. Risico op een niet-goedkeurende controleverklaring neemt toe;
- ▶ Enkele bevindingen aangaande de verantwoording van de voorzieningen;
- ▶ Proces jaarrekeningcontrole is goed en soepel verlopen, interne borging van kennis bij grondexploitaties blijvend aandachtspunt.

Resultaat 2024

- ▶ Het gerealiseerde resultaat 2024 wijkt af van de begroting na wijziging. Wij merken op dat het positieve resultaat voornamelijk het gevolg is van laat bekend geworden incidentele opbrengsten.
- ▶ Wij concluderen dat het voorspellend vermogen van de begroting (na wijzigingen) van degelijk niveau is en een goede basis kent. Ten opzichte van het landelijk beeld is het verschil in resultaat bij gemeente Dalfsen ook minder hoog.

(x €1.000)	2024	BEGROTING NA WIJZIGINGEN
Saldo van baten en lasten	4.232	336
Mutatie reserves	951	3.655
RESULTAAT	5.183	3.991

1. Dashboard accountantsverslag

Belangrijke bevindingen

- ▶ In onze controle hebben wij data-analyse toegepast op de handmatige bankbetalingen. Daarin valt op dat er geen bijzonderheden zijn.
- ▶ We hebben vastgesteld dat uw organisatie de APPA-voorziening exclusief het partnerpensioen heeft opgenomen. De financiële impact bedraagt € 366.000 en is tekstueel toegelicht in de jaarrekening 2024.
- ▶ Met betrekking tot enkele voorzieningen (zeer kleine omvang) is sprake van vrijval als gevolg van het ontbreken van afdoende grondslag conform het BBV. Betreft een totaal bedrag van € 195.000, met beperkte resultaatimpact.
- ▶ De wijze van communicatie in de organisatie kan bij de signalering en opvolging van incidenten met een mogelijke achtergrond van fraude of onrechtmatigheden verder worden verbeterd. Zie voor verdere toelichting paragraaf 4.2.

Sociaal Domein en grondexploitatie uitgelicht

Sociaal Domein:

- ▶ De lasten op het programma Sociaal Domein zijn opnieuw verder gestegen met € 4,8 miljoen (2023: € 3,0 miljoen). Gedeeltelijk verklaarbaar uit de incidentele lasten voor de opvang van vluchtelingen, maar ook verklaarbaar als gevolg van stijgende lasten in de Wmo en Jeugdzorg. De totale onzekerheid aangaande WMO ZIN (€ 499.000) en Jeugdzorg ZIN (€ 164.000) bedraagt € 663.000 (2023: € 370.000).

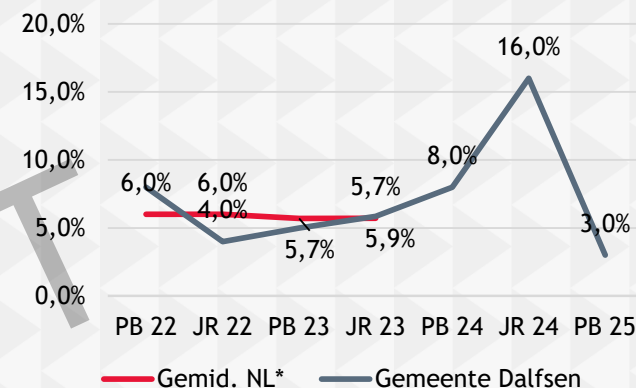
Grondexploitaties:

- ▶ In boekjaar 2024 zijn drie exploitaties vastgesteld en nieuw. Oosterdalfsen-Noord betreft daarbij de grootste in omvang. De boekwaarde van de grondexploitatie is daarom ten opzichte van voorgaand jaar gestegen. Ons advies van voorgaand jaar om actief aandacht te geven aan het, waar mogelijk, sluiten van aflopende exploitaties is opgevolgd. In boekjaar 2024 zijn vier exploitaties gesloten.
- ▶ Nieuwe grondexploitatie Oostdalfsen-Noord vraagt significante capaciteit voor de organisatie om opbrengsten te realiseren. Daarbij is het eventueel verlengen van de grondexploitatie een optie voor de gemeente Dalfsen om risico's te mitigeren.

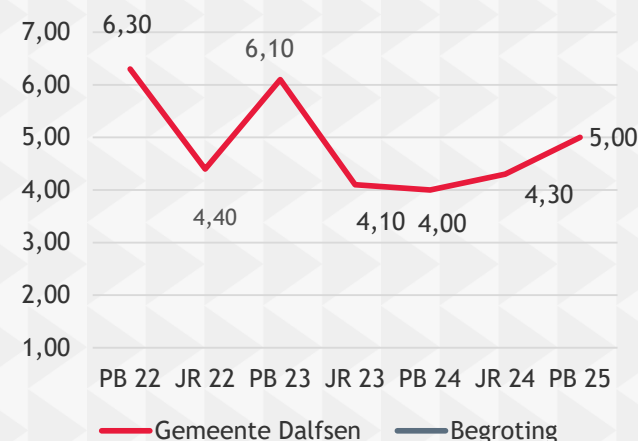
Uw financiële positie

- ▶ Uw score in onze landelijke benchmarkrapportage bedraagt een 7.
- ▶ Het weerstandsvermogen van gemeente Dalfsen is uitstekend en bedraagt 4,3. Daarbij kent gemeente Dalfsen een incidentele weerstandscapaciteit van € 16,2 miljoen.
- ▶ Gemeente Dalfsen heeft ten opzichte van voorgaand jaar een oplopende grondexploitatieratio. Tegelijkertijd heeft gemeente Dalfsen ruim voldoende buffer om het risico van een stijgende grondexploitatieratio of te dekken.

RATIO GRONDEXPLOITATIE

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

1.2 Aandachtspunten 2025 (1/2)

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2024 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende van aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

Impact voorjaarsnota op structurele tekorten, impact te maken met voorspellend vermogen

Voorgaand jaar hebben we gerapporteerd over de structurele tekorten in 2026 en 2027, wat ook impact had op gemeente Dalfsen. Uit de voorjaarsnota van het Rijk blijkt dat gemeenten vanaf 2026 ruim € 400 miljoen erbij krijgen om het ‘ravijnjaar’ gedeeltelijk te dempen. Aanvullend komt voor jeugdzorg in 2025 € 400 miljoen beschikbaar en in de jaren 2026 en 2027 tussen de € 800 en € 900 miljoen. Alleen laat een doorkijk ook zien dat voor 2028 alweer bezuinigingen zijn gepland. Ook voor gemeente Dalfsen blijft het een uitdaging om te gaan met deze onzekerheden ten aanzien van de gemeentelijke financiën en te beheersen. Onder paragraaf 3.3 is hierbij de financiële positie tot uitdrukking gebracht.

Voor bijna alle programma's geldt dat sprake is van afwijkingen tussen begrote lasten en daadwerkelijke lasten (zie ook hoofdstuk 3.1). Voor de baten ligt de realisatie op programmaniveau redelijk in lijn met de begroting na wijzigingen. Als gevolg van de blijvende onzekerheden benadrukken wij opnieuw het belang van voorspellend vermogen.

Zoals opgenomen in onze board letter heeft gemeente Dalfsen een goede basis. Binnen CMT en in de procesuitwerking worden verklaringen voor afwijkingen besproken en verklaard. De afdeling financiën is gestructureerd en gecentraliseerd bezig met tussentijdse monitoring van realisatie versus begroting.

De zichtbaarheid van betreffende opgestelde analyses is nog beperkt, wel blijkt voor welke baten en lasten de voorspelbaarheid beperkt is en hoe dit verbeterd kan worden ('backtesting'). Ook raden wij aan tussentijds balansposten te analyseren.

Wij denken dat het goed en gedegen uitwerken van dit proces in het kader van voorspellend vermogen gemeente Dalfsen kan helpen in haar meerjarenbegrotingsproces en daarmee ook zo goed mogelijk voorbereid is op de blijvende onzekerheden.

Aanpassing materialiteit naar 2% voor 2025

Vanaf boekjaar 2025 wordt de wettelijke controlegrens voor de accountant verhoogd van 1% naar 2%. Deze wijziging betreft tevens de samenvoeging van de controlegrens van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden tot een norm van 2%. Doordat fouten en onzekerheden bij elkaar opgeteld moeten gaan worden zal dit landelijk naar verwachting gaan leiden tot een toename van het aantal niet-goedkeurende controleverklaringen bij decentrale overheden. Met name gemeenten met omvangrijke onzekerheden, als het gaat om prestatieleveringen binnen het sociaal domein, lopen een risico. Wij adviseren gemeente Dalfsen hierover tijdig het gesprek met de raad aan te gaan en waar nodig actie te ondernemen om de onzekerheden binnen het sociaal te minimaliseren.

1.2 Aandachtspunten 2025 (2/2)

Totstandkoming voorzieningen vraagt aandacht

In onze board letter hebben we als aandachtspunt voor de jaarrekeningcontrole de onderbouwing en de totstandkoming van de voorzieningen benoemd. Vanuit onze controle constateren wij dat voor de belangrijkste voorzieningen dit gedegen en goed heeft plaatsgevonden, maar dat dit voor enkele kleine voorzieningen aandacht verdient. Als gevolg van onze controle hebben wij drie controleverschillen en één presentatiecorrectie geconstateerd in de voorzieningen.

Onze belangrijkste controleverschillen zijn in hoofdstuk 2.6 uitgelicht. Dit betreffen de voorziening groot onderhoud civiele kunstwerken en de APPA-voorziening.

Jaarrekeningproces goed en soepel verlopen, interne borging van de kennis aangaande de grondexploitaties is een blijvend aandachtspunt

Wij waarderen de samenwerking en ervaren de samenwerking als prettig en constructief met het team financiën en de medewerker VIC in de voorbereiding, uitvoering en afronding van de controle. Wij ervaren in geval van enkele discussiepunten in de controle dat de houding van de organisatie kritisch is. Positief daarbij is dat de verstandshouding in dergelijke discussies oplossingsgericht blijft en dit waarderen wij. Vanuit onze kant blijft de planning krap, in goede samenwerking met de organisatie is de controle tijdig afgerond.

Tegelijkertijd ervaren wij dat op het onderwerp aangaande de schattingen bij de grondexploitaties de kennis en ervaring in de interne organisatie minder geborgd is. Omdat de afgelopen jaren gebruik wordt gemaakt van een externe partij is dit wel verklaarbaar. Wij zien dat gemeente Dalfsen hier in actie heeft ondernomen en begrijpen dat dit tijd kost. Wel zien we als gevolg van het opstarten van nieuwe grote grondexploitaties dat het belang hiervan wel groter wordt. Hierbij merken we op dat de backtesting van het schattingsproces momenteel niet afdoende in de organisatie belegd is. Conform onze board letter benadrukken wij het aandachtspunt voor aankomend jaar om deze kennis verder te vergroten.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Samenvatting controleverklaring

2.2 Programma 'Sociaal domein'

2.3 Programma 'Ruimtelijke ordening'

2.4 Rechtmatigheidsverantwoording

2.5 Data-analyse

2.6 BBV, WNT en SiSa

2.7 Voorzieningen uitgelicht

2.1 Samenvatting controleverklaring

Controleverklaring 2024

Wij hebben bij de jaarrekening 2024, inclusief SiSa-bijlage, van gemeente Dalfsen een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Dit betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva per 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld en de met de raad gemaakte afspraken hierover zijn nageleefd.

Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang die door gemeente Dalfsen zijn gecorrigeerd. Daarnaast hebben wij onderstaande verschillen geconstateerd die niet zijn verwerkt in de jaarrekening. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 130.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Wij hebben, voor zover mogelijk, het college verzocht deze controleverschillen te corrigeren. Het college heeft gemotiveerd aangegeven waarom zij deze verschillen niet heeft verwerkt en dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel. Deze verschillen en de analyse van de impact zijn bevestigd in de bevestiging van het college bij de jaarrekening.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening 2024.

ONGECORRIGEERDE CONTROLEVERSCHILLEN 2024					
#	Omschrijving	Post/toelichting	Fouten (in €)	Onzekerheden (in €)	Verwijzing
1	Ontbreken afzonderlijke opbouw van partnerpensioen in voorziening aangaande de APPA	Voorziening APPA	- / - 366.000	-	\$2.7
2	Vrijval voorziening mobiliteit (€ 23.000) en voorziening groot onderhoud civiele kunstwerken (€172.000)	Overige voorzieningen	195.000	-	\$2.7
3	Onterecht verwerking van grondexploitatieverkoop 2025 in 2024.	Grondexploitatie	- / - 217.000	-	\$2.3
4	Onzekerheid WMO ZIN	Sociaal domein	-	499.000	\$2.2
5	Onzekerheid Jeugdzorg ZIN	Sociaal domein	-	164.000	\$2.2
	TOTAAL		-/- 388.000	663.000	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)			1.200.000	3.600.000	
Rapporteringstolerantie			130.000		

2.2 Programma ‘Sociaal domein’

De lasten van gemeente Dalfsen in het programma ‘Sociaal domein’ bedragen over 2024 circa € 32,7 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

Programma sociaal domein			
#	Onderdeel	2024	2023
1	Jeugdzorg	9.535	8.683
2	Lokale toegang	2.449	1.581
3	Participatie	9.185	7.904
4	Preventie	3.108	2.114
5	Publieke gezondheid	1.601	1.529
6	WMO	6.790	6.091
	TOTAAL	32.668	27.903

Jeugdzorg ZIN

De productieomvang van Jeugdzorg ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2024 circa € 9,2 miljoen. Met betrekking tot de lasten inzake jeugdhulp vraagt gemeente Dalfsen per zorginstelling een verklaring. Uit onze controle blijkt dat van een aantal zorginstellingen nog onvoldoende controle-informatie is ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht.

Tevens is van een aantal zorginstellingen geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Met inachtneming van de interne beheersing bij gemeente Dalfsen ramen wij het bedrag van de resterende onzekerheid in totaliteit op circa € 164.000 (2023: niet aanwezig).

Wmo ZIN

De productieomvang van Wmo ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2024 circa € 4,7 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo ZIN vindt plaats vanuit gemeente Dalfsen. De gemeente heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. Met betrekking tot de lasten Wmo ZIN vraagt gemeente Dalfsen per zorginstelling een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol.

Uit onze controle blijkt dat door gemeente Dalfsen geen verschillen zijn geconstateerd boven de rapportagetolerantie tussen de eigen administratie en de productieverantwoordingen welke zijn voorzien van een controleverklaring.

Conform de Jeugdzorg is bij Wmo ZIN ook sprake van een aantal zorginstellingen waarvan geen controleverklaring is ontvangen. Met inachtneming van de interne beheersing bij uw gemeente ramen wij het bedrag van deze resterende onzekerheid in totaliteit op € 499.000 (2023: 370.000) van de € 663.000.

Wij adviseren voor zowel WMO en Jeugdzorg gemeente Dalfsen na te gaan op welke wijze de interne beheersing versterkt kan worden, zodat de onzekerheid op prestatielevering naar een acceptabel niveau teruggebracht kan worden. Wij zien een concreet verbeterpunt aangaande de inrichting en zichtbaarheid van uw klachtenregistratie alsook de opvolging. Wij achten dit van belang omdat de materialiteitswijziging in 2025, fouten en onzekerheden zal samenvoegen.

2.3 Programma 'Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting' (1/3)

Grondexploitaties

De ontwikkeling van de boekwaarden

Per ultimo 2024 is de boekwaarde van de grondexploitaties € 18,9 miljoen. Dit is een stijging ten opzichte van 2023 van € 14,3 miljoen. De boekwaarde is een saldo van € 19,4 miljoen waardering van de totale GREX en een voorziening van € 0,5 miljoen. De stijging is te verklaren omdat in 2024 de grondexploitaties De Koele II te Hoonhorst, Oosterdalfsen Noord te Dalfsen en Waterinkweg te Lemelerveld nieuw zijn en vastgesteld. Daarnaast is er sprake van diverse investeringen, waarvan de grootste voor het bedrijventerreincomplex de Grift III à € 1,3 miljoen. De stijgingen worden gecompenseerd door gerealiseerde opbrengsten met name behaald in complex Westerbouwlanden Noord (€ 3,4 miljoen).

Conform ons advies van voorgaand jaar heeft gemeente Dalfsen, waar mogelijk, actief gestuurd op het sluiten van exploitaties, in 2024 zijn vier woningbouw projecten afgesloten. Dit zijn De Wieken, Agnietencollege en Nieuwelanden I en Nieuwelanden II. Het resultaat (ad € 1,0 miljoen) van de grondexploitaties wordt verwerkt in de Reserve Grondexploitaties.

Al met al leidt dit onderstaand cijfermatige samenvatting van de grondexploitaties van gemeente Dalfsen per ultimo boekjaar:

	(*€ 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringen (+)	Inkomsten (-/-)	Afsluiten complexen	Mutatie verlies- voorziening	Boekwaarde 31-12-2024	Overzicht mutatie winstneming
De Grift III		-1.394	1.316	-	-	-	-79	250
't Febriek Zuid II		2.716	962	352	-	-	3.326	71
Totaal bedrijventerreinen		1.322	2.278	352	-	-	3.247	321
Oosterdalfsen		-433	197	501	-	-	-737	-29
Westerbouwlanden Noord		5.321	546	3.359	-	-	2.508	669
Oosterdalfsen Noord		-	10.437	-	-	227	10.210	
Waterinkweg		-	2.208	-	-	-	2.208	
De Koele II		-	1.621	-	-	73	1.548	
Overige complexen		-1.553	758	567	1.399	156	-118	68
Totaal woningbouw		3.335	15.767	4.426	1.399	456	15.619	708
Totaal gronden		4.657	18.045	4.778	1.399	456	18.867	1.029

2.3 Programma ‘Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting’ (2/3)

Grondexploitaties

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

De veruit grootste balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitaties). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, stikstofproblematiek, bouwvrijstelling, fluctuatie verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd.

De parameters planning, programmering en prijs zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers. Tijdens deze gesprekken zijn de uitgangspunten gechallenged. De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2024 geactualiseerd. Tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd en of mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen.

Wij merken in lijn met voorgaand jaar op dat de afhankelijkheid van gemeente Dalfsen van externe deskundigen aanzienlijk is en dat hierdoor kennis minder in de organisatie wordt geborgd. Wij hebben extra werkzaamheden verricht en vragen gesteld om vast te stellen of de schattingen, uitgangspunten en gegevens juist verwerkt zijn in het MPG en de jaarrekening. We onderkennen dat gemeente Dalfsen actie onderneemt, tegelijkertijd merken wij op dat dit proces tijd kost alvorens de kennis en kunde in de organisatie geborgen is.

Uit onze controle op de grondexploitatie is een controleverschil vastgesteld bij de toerekening van opbrengsten. Hierbij is een grondverkoop van 2025 (€ 217.000) abusievelijk verwerkt als grondverkoop in boekjaar 2024. Betreffende controleverschil is opgenomen in hoofdstuk 2.1.

Toekomstige opgaaf verkoop kavels

Voor de nieuwe grondexploitaties Oosterdalfsen Noord alsook de Waterinkweg geldt dat de gehele verwachte grondverkoppen moeten plaatsvinden binnen tien jaar. Vanuit voorgaande jaren is de capaciteit van de afdeling alsook de hoeveelheid van grondverkoppen beperkt geweest. Daarom hebben wij de organisatie verzocht zogeheten backtesting aan te leveren waaruit blijkt dat een dergelijke omvang van grondverkoppen realiseerbaar is op basis van historische realisatie.

De backtesting en onderbouwing van uitgangspunten van historische realisatie tegenover geplande verkopen is cijfermatig als volgt weer te geven over de afgelopen jaren:

Overzicht schatting opbrengsten GREX	Historisch gerealiseerd		Schatting te realiseren
Aantal woningen	2017 t/m 2020	2021 t/m 2024	2025 t/m 2034
Minimum	54	54	24
Gemiddeld	102	66	75
Maximum	139	76	98

Op basis hiervan blijkt dat de toekomstige opgaaf significant is en de capaciteit van de afgelopen jaren (2020 tot en met 2024), gemiddeld 66 woningen, niet afdoende is voor de komende jaren. Het opschalen van de capaciteit zal richting het niveau van de periode 2017 tot en met 2020 dienen te gaan, waarin ook meer woningbouwexploitaties aanwezig waren binnen de gemeente Dalfsen.

Specifiek de grondexploitatie Oostdalfsen Noord vormt een belangrijke exploitatie, waarvoor significant veel capaciteit per jaar wordt gevraagd (gemiddeld 46 woningen per jaar). Het verlengen van deze exploitatie maakt de exploitatie meer weerbaar voor ook eventuele externe omstandigheden die impact kunnen hebben op de realisatie. Het is van belang dat de gemeente Dalfsen jaarlijks de inschatting actualiseert en opnieuw toetst via backtesting.

2.3 Programma 'Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting' (3/3)

Grondexploitaties - winstneming

Winstneming

Conform voorgaande jaren wordt winstneming binnen exploitaties toegepast op basis van voortgang. Voor de grondexploitaties van gemeente Dalfsen heeft deze methode geresulteerd in een winstneming van circa € 1 miljoen, waarbij het grootste deel is gerealiseerd binnen de exploitatie Westerbouwlanden Noord (€ 0,7 miljoen). Een uitsplitsing van de bouwgronden in exploitatie naar soort project is in bijgaand schema weergegeven.

Projectspecifieke risico's

Gemeente Dalfsen heeft de projectspecifieke risico's middels de exploitatiestaten van Urban Reality onderbouwd. Hierin zitten zowel de algemene risico's ten behoeve van de risicoparaagraaf alsmede de project specifieke risico's ten behoeve van de grondexploitaties opgenomen.

Voor boekjaar 2024 is sprake van projectrisico's ten aanzien van de exploitatie Westerbouwlanden Noord (€ 0,6 miljoen) en Waterinkweg (€ 0,4 miljoen). Binnen de exploitatie Westerbouwlanden Noord ontstaat een risico als gevolg van herkaveling, wat resulteert in een vermindering van de verwachte opbrengsten. Bij dit risico heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden. Als deze besluitvorming plaatsvindt, zal dit leiden tot een negatieve bijstelling. Omdat nu nog geen besluit is genomen, is dit vooreerst aangemerkt als risico.

Voor Waterinkweg ontstaat het risico op verminderde opbrengsten en verhoogde kosten als gevolg van de spuitzonering. Gezien per einde boekjaar geen sprake is van voortgang in het kader van de POC (percentage of completion), is ultimo boekjaar geen sprake van impact op eventuele winstneming.

2.4 Rechtmatigheidsverantwoording (1/3)

Status wijziging wet- en regelgeving

Het wetgevingstraject rondom de rechtmatigheidsverantwoording is voor gemeenten nog niet afgerond. De gedelegeerde regelgeving die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening (BBV) en voor de uitvoering van de accountantscontrole 2024 en oordeelsvorming in de controleverklaring (BADO) is op het moment van schrijven van dit accountantsverslag voor advisering voorgelegd aan de Raad van State. Totdat deze aanpassingen rond zijn dient de uitwerking uit NBA Alert 48 2.0 gevolgd te worden. Aan de hand van te onderkennen scenario's / omstandigheden zijn in NBA Alert 48 2.0 aanwijzingen opgenomen voor de uitvoering van de accountantscontrole van de jaarrekening en de oordeelsvorming in de controleverklaring.

In oktober 2024 is de kadernota rechtmatigheid geactualiseerd. De actualisatie leidt voor gemeente Dalfsen beperkt tot wijzigingen ten opzichte van vorig jaar. De belangrijkste wijziging betreft een tekstuele aanpassing in de modelverordening ten aanzien van de geconstateerde bevindingen, specifiek in relatie tot de omvang van niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten, lasten en balansmutaties en welk deel acceptabel is op basis van de vastgestelde afspraken.

Strekking van de rechtmatigheidsverantwoording van gemeente Dalfsen

De raad van gemeente Dalfsen heeft de verantwoordingsgrens bepaald op 1% van de totale lasten inclusief de dotaties aan de reserves en de verantwoordingsgrens is daarmee bepaald op € 1.300.000. Onze materialiteit voor de jaarrekeningcontrole is lager dan deze verantwoordingsgrens en houdt verband met het meewegen van dotaties tussen reserves (feitelijk geen last). Deze nemen wij niet mee in onze materialiteitsweging. Dat dit wel is meegenomen bij de verantwoordingsgrens is conform de financiële verordening van gemeente Dalfsen. Blijkens de rechtmatigheidsverantwoording stelt het college van gemeente Dalfsen vast dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 20.041.100 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van € 1.300.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college van gemeente Dalfsen overigens een bedrag van € 20.041.100 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. De door het college gerapporteerde afwijkingen kunnen als volgt worden samengevat (fouten en onduidelijkheden worden niet bij elkaar opgeteld):

BEVINDINGEN IN HET KADER VAN RECHTMATIGHEID				
Onrechtmatigheden	Acceptabel (in €)	Niet-acceptabel (in €)	Totaal afwijkingen (in €)	Onduidelijkheden (in €)
Voorwaarden criterium	0	438.200	438.200	0
Begrotings criterium	20.041.100	0	20.041.100	0
Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	0	0	0	0
TOTAAL	20.041.100	438.200	20.479.300	0
Verantwoordingsgrens (1%)	1.300.000			
Rapportagegrens	130.000			

2.4 Rechtmatigheidsverantwoording (2/3)

Onze bevindingen bij de rechtmatigheidsverantwoording en paragraaf bedrijfsvoering van gemeente Dalfsen

Het is onze rol om de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2024 van gemeente Dalfsen te controleren. Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening een getrouw beeld geeft. Onze controle richt zich op het bepalen of de opsomming van de onrechtmatigheden door het college toereikend is onderbouwd. De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening richt zich op een drietal criteria die wij hieronder nader hebben toegelicht. Voor de SiSa-bijlage heeft het college negen rechtmatigheidscriteria in acht genomen. Hierbij stellen wij vast of de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld in overeenstemming met de afspraken die gemaakt zijn tussen de gemeenteraad en het college. Deze afspraken zijn vastgelegd in het normenkader van gemeente Dalfsen, dat d.d. 2 september 2024 door de gemeenteraad is vastgesteld, en de financiële verordening.

Bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de organisatie toereikende werkzaamheden heeft uitgevoerd om de opsomming van de onrechtmatigheden in de rechtmatigheidsverantwoording te onderbouwen.

De paragraaf bedrijfsvoering is onderdeel van het jaarverslag. Wij hebben deze paragraaf gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze paragraaf materiële afwijkingen bevat. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Op grond van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de paragraaf bedrijfsvoering verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat.

Voorwaardencriterium

Het college toetst bij de uitvoering van haar controlewerkzaamheden of bij de uitvoering van financiële beheershandelingen binnen de geldende wet- en regelgeving is gehandeld. De relevante wet- en regelgeving is tussen het college en de raad afgestemd door middel van het normenkader. Met name bij de volgende processen is het voorwaardencriterium relevant:

- subsidieverstrekingen,
- participatiewet en
- aanbestedingen.

Als geconcludeerd wordt dat een gemeente niet aan het voorwaardencriterium heeft voldaan is sprake van een onrechtmatigheid.

Europese aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording 2024 heeft het college de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde spend-analyse. In onze managementletter hebben wij gerapporteerd over de interne beheersing met betrekking tot de EU-aanbestedingsregels. In het proces wordt de naleving van de inkoop- en aanbestedingsregels niet afgedwongen, hierdoor kan niet worden gesteund op interne beheersmaatregelen. Over 2024 is daarom door gemeente Dalfsen een spendanalyse uitgevoerd (toets op naleving EU-aanbestedingsregels achteraf op basis van de crediteurenadministratie).

Over 2024 blijkt uit de spend-analyse een totaal aan onrechtmatigheden van € 438.200. Deze afwijking is als volgt opgebouwd:

(x €1.000)	BEDRAG
Afwijkingen vanuit 2023 die doorlopen in 2024	375.800
Nieuwe afwijkingen met ingang van 2024	62.400
TOTAAL	438.200

2.4 Rechtmatigheidsverantwoording (3/3)

Doorkijk naar 2025

Het door het college verantwoorde bedrag aan aanbestedingsonrechtmatigheden is qua omvang licht gestegen ten opzichte van voorgaand jaar (€ 349.404). Dit volgt uit stijgingen in uitgaven ten aanzien van bestaande afwijkingen, in boekjaar 2024 zijn beperkt nieuwe crediteuren aangemerkt als onrechtmatig. Uw VIC geeft aan dat het contractbeheer en borging van de inkoopfunctie doorlopende aandachtspunten blijven. De afgelopen jaren zijn diverse belangrijke stappen gezet om de EU-onrechtmatigheid te voorkomen, zoals ook beschreven in eerdere verslagen. De ontstane afwijkingen zijn het gevolg van het stapelen van soortgelijke of samenhangende opdrachten. Dit is een blijvend aandachtspunt bij de beheersing van de EU-aanbestedingsregels. De eventuele aandachtspunten voor aankomend jaar zijn in detail met gemeente Dalfsen besproken.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium richt zich op het budgetrecht van de raad. Overschrijdingen van de lasten en overschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) zijn op basis van de Gemeentewet onrechtmatig.

Het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden van gemeente Dalfsen heeft de verantwoordingsgrens overschreden en het college heeft het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De begrotingsonrechtmatigheden zijn op basis van de afspraken tussen college en raad in de financiële verordening acceptabel en deze zijn door het college in de paragraaf Bedrijfsvoering nader uitgewerkt.

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze zijn echter wel onrechtmatig als deze niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld. Het college en de raad hebben door middel van de financiële verordening afspraken gemaakt over wanneer overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) in een begrotingswijziging aan de raad voorgelegd moeten worden.

Het college van gemeente Dalfsen heeft de overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) tijdig aan de raad voorgelegd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Als laatste dient het college een uitspraak te doen over de naleving van bepalingen die in wet- en regelgeving zijn opgenomen met betrekking tot misbruik en oneigenlijk gebruik. Hiervoor stelt het college vast welke verplichte handhaving noodzakelijk is en welke maatregelen binnen gemeente Dalfsen genomen zijn om dit te kunnen uitvoeren. Tevens stelt het college vast of de getroffen maatregelen werken. Als geconstateerd wordt dat beleid niet bestaat of niet wordt nageleefd dan wordt dit toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Alleen daadwerkelijke afwijkingen als gevolg van misbruik worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. Gemeente Dalfsen heeft een geformaliseerd M&O-beleid, conform de rechtmatigheidsvoorschriften van VNG, Divosa en het Ministerie van SZW. De opvolging van de IB-signalen vinden conform het vastgestelde beleid plaats. Wij concluderen dat het M&O-beleid met betrekking tot de Wet Inburgering in 2024 adequaat en toereikend is.

2.5 Data-analyse

Banktransacties

Data-analyse op uitgevoerde betalingen

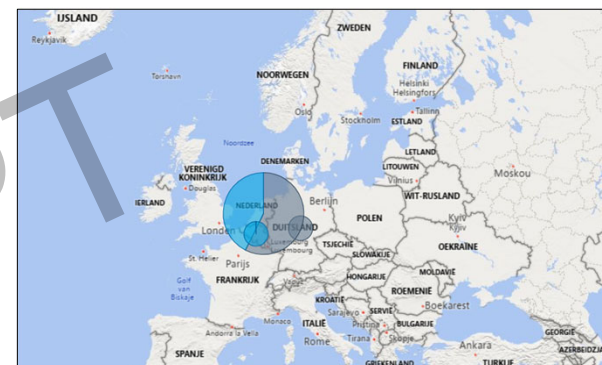
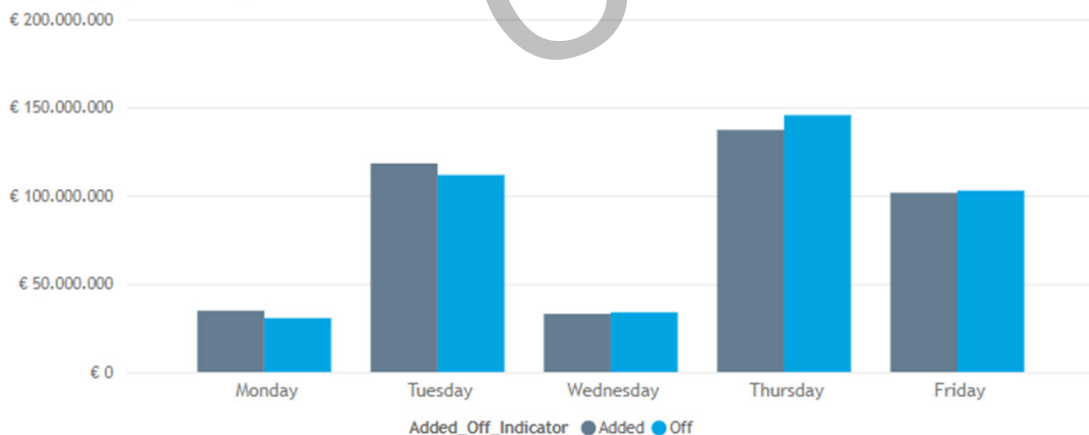
In onze controle hanteren wij data-analyses, zoals bijvoorbeeld in de controleaanpak van betalingen. Omdat wij risicogericht werken en de interne beheersing van gemeente Dalfsen van ruim voldoende niveau is, hebben wij alleen controlewerkzaamheden uitgevoerd op handmatige betalingen om na te gaan of dit potentiële frauderisico zich heeft voorgedaan in het boekjaar. De batchbetalingen zijn alleen op batchniveau geanalyseerd, details zijn daarbij buiten beschouwing gelaten.

Uit de analyse van de banktransacties blijkt dat:

- ▶ geen sprake is van crediteuren met hetzelfde bankrekeningnummer;
- ▶ sprake is van één crediteur met meerdere bankrekeningnummers, deze is verklaarbaar;
- ▶ boekingen in het weekend niet zijn voorgekomen;
- ▶ transacties in buitenland zeer gering zijn, geen sprake van landen met een verhoogd corruptierisico.

Op basis van deze data-analyse en onze reguliere werkzaamheden blijkt geen indicatie te zijn voor materiële fraude en is geen sprake van bijzondere transacties.

Amount by Day of the week per Added/Off Indicator

Grijs: Inkomende betalingen

Blauw: Uitgaande betalingen

Geen transacties
in het weekend

Geen
verschillende
crediteuren met
hetzelfde IBAN

Geen transacties
met landen met
een verhoogd
corruptierisico

Eén crediteur
heeft meerdere
IBAN-nummers

2.6 BBV, WNT en SiSa

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat gemeente Dalfsen de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Observaties informatiewaarde jaarverslag

Wij hebben vastgesteld, op grond van de verkregen informatie in onze controle, dat de jaarrekening en het jaarverslag verenigbaar zijn en voldoen aan de eisen in de BBV voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Het jaarverslag biedt genoeg informatie over de realisatie ten opzichte van de uitgangspunten van het beleid.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechte(n)s in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2024 niet meer bedragen dan € 233.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling. Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2024 van gemeente Dalfsen niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2024 van gemeente Dalfsen voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening 2024 genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2024. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens 5.1.

In bijlage 1 van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024 wordt ingegaan op de Wet Inburgering 2021. Vanaf 1 januari 2022 is het nieuwe inburgeringsstelsel ingegaan waarin de Wet Inburgering 2021 wordt uitgevoerd door gemeenten en verantwoord in de SiSa-bijlage 2024. Uit onze werkzaamheden ten aanzien van de bestedingen 2024 en opvolging IB signalen uit eerdere jaren volgen geen controleverschillen en/of onzekerheden. In opzet zijn voldoende maatregelen opgenomen om het M&O-risico te mitigeren.

Wij zien een landelijke trend dat Ministeries steeds vaker een Specifieke regeling kiezen voor het verstrekken van subsidies aan decentrale overheden. Het aantal SiSa-regelingen is daardoor exponentieel toegenomen. Dit geeft een hoge druk op de organisatie binnen gemeente Dalfsen, andere gemeenten en decentrale overheden en de accountantskantoren. Voor gemeente Dalfsen is sprake van 27 SiSa-regelingen in 2024 tegenover 30 SiSa-regelingen in 2023. Ten opzichte van 2023 is voor 2024 sprake van twee nieuwe SiSa-regelingen.

2.7 Voorzieningen (1/2)

Inleiding

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening, is dat het college en directie schattingen moet maken. Bepaalde schattingen kennen een (additionele) schattingonzekerheid en zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en doordat zij een hoge mate van schattingonzekerheid vertonen. Een goed inzicht in de jaarrekening vereist kennis van deze posten. Als onderdeel van de controle hebben wij de oordeelsvormingen en besluiten van het college en CMT bij het maken van de schattingen beoordeeld op indicaties voor mogelijke tendenties. Voor de materiële schattingsposten van gemeente Dalfsen, zoals de materiële vaste activa, grondexploitaties en voorzieningen hebben wij vastgesteld dat de schattingen goed te volgen zijn en zien wij geen specifieke tendentie (conservatief of optimistisch).

Voorzieningen groot onderhoud civiele kunstwerken en gemeentelijke gebouwen

De gemeente heeft ultimo 2024 voor € 1,0 miljoen aan onderhoudsvoorzieningen ter egalisering van kosten verantwoord in de jaarrekening. Deze zien toe op diverse gebouwen binnen de gemeente (€ 841.000), het overige deel ziet toe op de civiele kunstwerken binnen de gemeente (€ 172.000). Het opstellen van de onderhoudsplannen, en de doorvertaling daarvan naar de onderhoudsvoorzieningen, is een bewerkelijk proces. De onderhoudsvoorzieningen zijn een belangrijke schattingspost in de jaarrekening, waarbij een gedegen totstandkoming van groot belang is.

Concreet bedoelen wij hiermee:

- ▶ De voorziening dient door de organisatie getoetst te worden aan de definities en vereisten zoals gesteld in het BBV. Voldoen de opgenomen componenten in de voorziening aan de door het BBV gestelde voorwaarden voor groot onderhoud?
- ▶ De voorziening dient gedegen onderbouwd te worden met onderliggende onderhoudsplannen, welke periodiek herzien dienen te worden. De onderhoudsplannen dienen per component te zijn opgebouwd. Belangrijk hierbij is dat de componenten ook daadwerkelijk tot uitvoering worden gebracht en hiervoor in de voorziening voldoende saldo aanwezig, zodat de specificatie van de voorziening aansluit op de daadwerkelijke kosten/uitvoering.

Wij hebben de volgende bevindingen bij gemeente Dalfsen inzake de onderhoudsvoorzieningen:

- ▶ De voorzieningen groot onderhoud zijn voorzien van beheerplannen en zijn actueel conform het BBV.
- ▶ De voorziening civiel kunstwerken kent een achterstand ten aanzien van de geplande onderhoudsuitgaven van ongeveer € 200.000, als gevolg hiervan dient de voorziening vrij te vallen (€ 172.000).
- ▶ De voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen is via backtesting en een deelwaarneming op de huidige onttrekkingen akkoord bevonden.

2.7 Voorzieningen (2/2)

Voorziening voor pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers

Met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel is besloten dat ook de APPA-pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in een pensioenfonds ondergebracht moeten worden per 1 januari 2028. Dat betekent dat per die datum de APPA-voorzieningen toereikend moeten zijn. Een algemeen aandachtspunt betreft het opnemen van het partnerpensioen in deze APPA-voorziening.

Met de invoering is als attentiepunt meegegeven dat bij de bepaling van de hoogte van de voorziening APPA-pensioen deze bestaat uit de berekening van de aanspraken ouderdomspensioen plus berekening aanspraken nabestaandenpensioen (partnerpensioen). Het gaat dus om 2 berekeningen van pensioenaanspraken, die opgeteld tot uiting komen in de voorziening.

We hebben vastgesteld bij de jaarrekeningcontrole 2024 dat gemeente Dalfsen de APPA-voorziening exclusief het partnerpensioen heeft opgenomen. De financiële impact bedraagt € 366.000 en is tekstueel toegelicht in de jaarrekening 2024. Gemeente Dalfsen heeft gemotiveerd aangegeven waarom de correctie niet is doorgevoerd.

Impact rekenrente bij keuze nominale of contante waarde

Vanaf boekjaar 2028 zal bij overdracht naar het pensioenfonds, als gevolg van schommelingen in de rekenrente, mogelijke tekorten kunnen ontstaan. Daarbij kan een lagere rekenrente in het laatste jaar voor de overdracht een aanzienlijk gevolg hebben. Als gemeente Dalfsen heeft u de keuze om wél of niet rekening te houden met de rentecomponent. Bij de waardering tegen nominale waarde spelen rente-effecten géén rol meer. De middelen voor de berekende nominale verplichting zijn in dat geval in de voorziening opgenomen. Bij waardering tegen contante waarde wordt wel rekening gehouden met de rentecomponent.

Het voordeel van de verantwoording van de voorziening tegen nominale waarde is dat de voorziening niet meer gevoelig is voor de (ontwikkeling van de) rekenrente tot het moment van de kapitaaloverdracht naar het ABP. Een nadeel van deze optie is dat de voorziening mogelijk moet worden opgehoogd.

Als een decentrale overheid de keuze maakt om de uitwerking te wijzigen (wel of geen rekening houden met de rentecomponent) is dat een stelselwijziging die als zodanig moet worden verwerkt middels onder andere een raadsbesluit en/of een begrotingswijziging. Tevens moet deze als zodanig verwerkt en toegelicht worden in de jaarrekening. Wij hebben begrepen dat u er kiest de APPA-voorziening te blijven verantwoorden op contante waarde.

Om de gevolgen van de overgang voor provincies, gemeenten en waterschappen in te schatten, wordt een gezamenlijk onderzoek gestart. Het onderzoek richt zich op de omvang van de al opgebouwde APPA-aanspraken, de toekomstige premie en de al beschikbare middelen. Aan de hand van deze gegevens worden de financiële gevolgen voor afzonderlijke provincies, gemeenten, waterschappen en het Rijk ingeschat. Deze inschatting wordt vervolgens teruggekoppeld aan de decentrale overheden om een indicatie te krijgen van de mogelijke financiële gevolgen in 2027, het jaar voordat de overgang ingaat.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat per programma

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat per programma

Realisatie vs. gewijzigde begroting

Het resultaat van gemeente Dalfsen over het jaar 2024 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 1,2 miljoen voordelig. In het hiernaast opgenomen overzicht is het resultaat per programma in het kort weergegeven.

Hieruit blijkt dat - op één na - ieder programma een voordeel is behaald en de realisatie lager ligt dan de begroting. De belangrijkste afwijkingen van de begroting na wijzigingen zien we terug op programma's 1, 5, 7 en 9. Het negatieve resultaat op programma 1 is voornamelijk het gevolg van hogere salariskosten als gevolg van externe inhuur. De positieve resultaten op programma's 7 en 9 zijn met name het gevolg van lager uitgevallen kosten crisiszorg bij Jeugdhulp, vrijval financiële middelen beschermd wonen en maatschappelijke opvang vanuit 2023, uitgestelde subsidieregeling inzake 'initiatieven uit de samenleving' en beschikbaar gesteld budget voor opstellen van onder andere Dorpsvisie en Plattelandsvisie. De detailverklaringen zijn op programmaniveau in de jaarrekening terug te lezen.

OVERZICHT REALISATIE PER PROGRAMMA 2024

Programma	Realisatie (in € *1.000)	Begroting na wijziging (in € *1.000)	Verschil (in € *1.000)
Programma 1 - Bestuur, ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen	46.745	47.569	-824
Programma 2 - Openbare orde en veiligheid	-3.054	-3.103	50
Programma 3 - Beheer openbare ruimte	-6.151	-6.366	216
Programma 4 - Economische zaken	109	-410	519
Programma 5 - Onderwijs en vrije tijd	-6.335	-7.322	987
Programma 6 - Inkomensondersteuning	-1.337	-1.906	569
Programma 7 - Sociaal domein	-23.023	-23.995	972
Programma 8 - Duurzaamheid en milieu	-993	-1.432	439
Programma 9 - Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-1.728	-2.698	969
Saldo van baten en lasten	4.232	336	3.896
Onttrekkingen reserves	10.631	10.977	-346
Dotatie aan reserves	-9.681	-7.322	-2.359
RESULTAAT	5.183	3.991	1.191

3.2 Uw financiële positie (1)

Inleiding

Een sterk versnipperd landschap, gedeelde onzekerheid. Dat is de titel van ons benchmarkonderzoek gemeenten dat wij in januari 2025 hebben uitgebracht over de financiële positie van gemeenten. Wij concluderen hierin dat de meeste gemeenten over 2023 een positief resultaat hadden (per saldo € 1,7 miljard) terwijl voor de komende vijf jaren grote tekorten worden verwacht (over vijf jaar totaal voor alle gemeenten € 3,9 miljard). Dit is voornamelijk het gevolg van de gewijzigde financieringssysteem vanuit het Rijk, wat leidt tot een zogenoemd ravijn.

Ook bij gemeente Dalfsen zien wij dit terug. Volgens de begroting 2025 wordt tot en met 2028 cumulatief een negatief resultaat (vóór mutaties reserves) behaald van € 15,2 miljoen. In de grafiek hiernaast zijn de negatieve resultaten per jaar inzichtelijk gemaakt. Hieronder schetsen wij de financiële positie op basis van de ratio's zoals opgenomen in de jaarrekening 2024 van gemeente Dalfsen. Recent is bekend geworden vanuit de voorjaarsnota dat het tekort gedeeltelijk gecompenseerd zal worden landelijk.

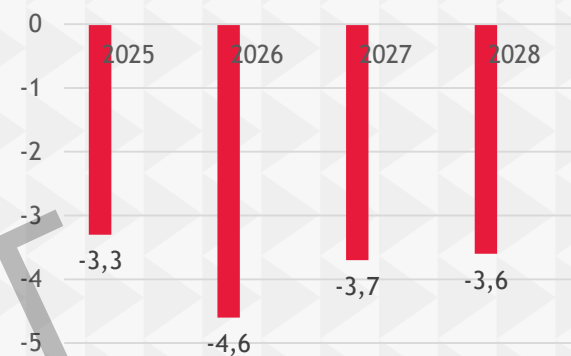
Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden geschetst van de financiële positie van gemeente Dalfsen. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie. In het hiernaast opgenomen dashboard vindt u een nadere toelichting op de ratio's van gemeente Dalfsen.

Uw score in onze landelijke benchmarkrapportage

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld. In dit GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van gemeente Dalfsen. Wij hebben deze signaleringswaarden als basis gebruikt voor het bepalen van uw score en dus financiële positie. Als gemeente Dalfsen voor de komende jaren (2024 t/m 2028) per saldo een negatief resultaat begroot (en inteert op het eigen vermogen), beïnvloedt dit de score. Een uitwerking van deze systematiek beschrijven wij in onze [benchmarkrapportage](#).

BEGROOT RESULTAAT VOOR
MUTATIE RESERVES (IN MILJOENEN
€)

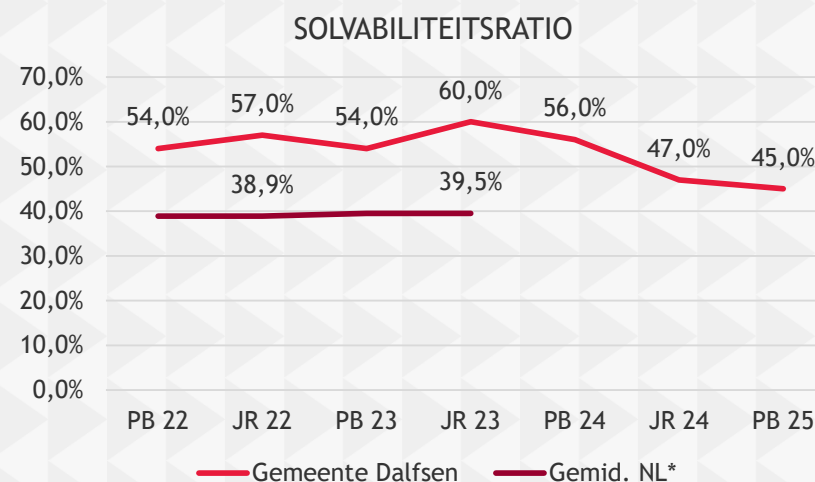
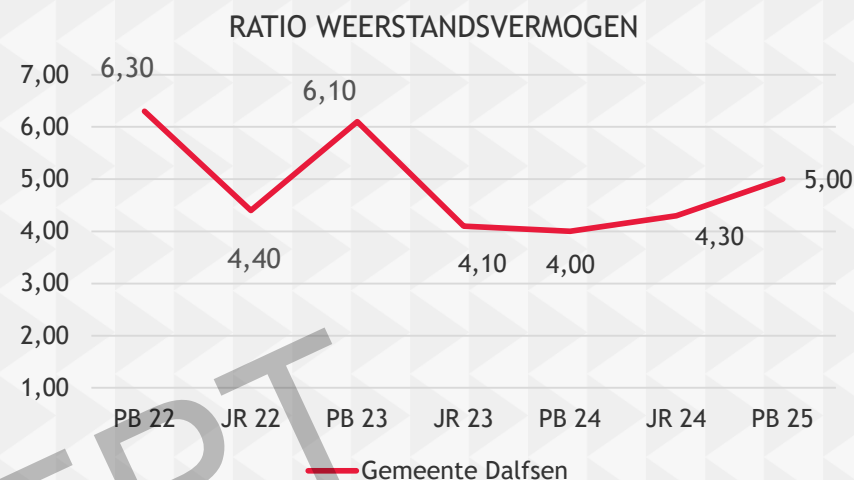
3.2 Uw financiële positie (2)

Weerstandsvermogen van de Dalfsen is uitstekend

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 20,5 miljoen. In het weerstandsvermogen ultimo 2024 is een bedrag van € 16,2 miljoen meegeteld van vrij aanwendbare bestemmingsreserves. In geval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. Gemeente Dalfsen heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 4,5 miljoen. Het weerstandsvermogen van gemeente Dalfsen is volgens het GTK 2020 uitstekend te noemen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2024 47% (2023: 60%). Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter gemeente Dalfsen in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. Het eigen vermogen van gemeente Dalfsen is gestegen met 4,3 miljoen, maar het balanstotaal is nog sterker toegenomen, namelijk met € 33,4 miljoen. De solvabiliteit laat hierdoor een negatieve ontwikkeling zien ten opzichte van de signaleringswaarden volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020). Wel blijft de solvabiliteit van gemeente Dalfsen hoger dan het gemiddelde van Nederlandse gemeenten.

De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde voor gemeenten op basis van: BDO Benchmark rapport januari 2025.

3.2 Uw financiële positie (3)

Netto schuldquote

De netto schuldquote bedraagt 15% (2023: 10%). De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden. Een negatieve netto schuldquote is daarmee positief.

De netto schuldquote laat een negatieve ontwikkeling zien ten opzichte van de signaleringswaarden volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020). Het landelijk gemiddelde ligt nog steeds hoger, waarbij gemeente Dalfsen in de categorie minst risicovol valt.

Ratio grondexploitatie

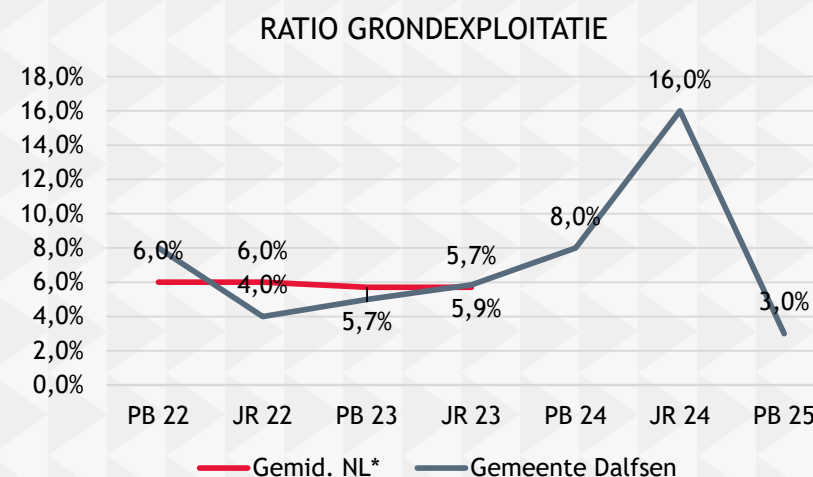
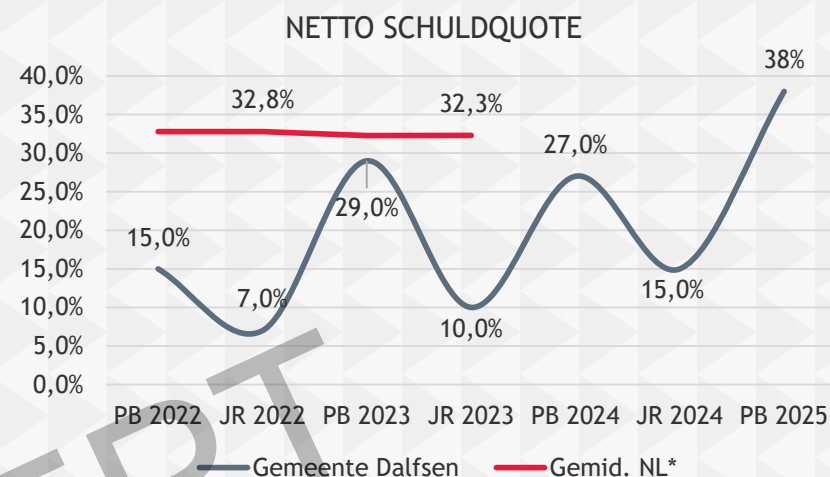
Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van gemeente Dalfsen is gestegen doordat de grondpositie (waarde van de grond) ten opzichte van de totale baten gestegen is. Een ratio grondexploitatie lager dan 20% is het minst risicovol te noemen volgens het GTK 2020.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte bedraagt in 2024 2,53% (2023: 5,85%). De structurele exploitatieruimte geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is om de eigen lasten te dragen. Hierbij geldt dat hoe hoger het percentage is hoe beter de gemeente in staat is om haar structurele lasten te dragen. Gemeente Dalfsen is in staat om haar structurele lasten te dragen.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit van gemeente Dalfsen is 92% (2023: 90%). De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk zich in een gemeente verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Hiervoor geldt hoe lager, hoe beter. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid.

De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde voor gemeenten op basis van: BDO Benchmark rapport januari 2025.

3.3 Specifieke uitkeringen

Omvang specifieke uitkeringen neemt toe

Een onderdeel van de opbrengsten van gemeenten zijn de specifieke uitkeringen (hierna: SPUK), zij hebben een grote impact op de financiële positie. Wij zien een landelijke trend dat Ministeries steeds vaker een Specifieke regeling kiezen voor het verstrekken van subsidies aan decentrale overheden. Het aantal SiSa-regelingen is daardoor exponentieel toegenomen de afgelopen jaren. Voor gemeente Dalfsen is sprake van 27 SiSa-regelingen in 2024 tegenover 30 SiSa-regelingen in 2023. Het huidige kabinet heeft het voornemen het aantal SPUK's sterk te verminderen.

Impact op de balans

De ontvangen voorschotten van de SPUK worden onder de vlottende passiva als vooruitontvangen bijdragen van het Rijk. De toegenomen omvang van de SPUK-regelingen is als volgt zichtbaar op de balans van gemeente Dalfsen:

(x € 1.000)	2023	2024
Vooruit ontvangen bijdragen Overheidslichamen (schuld)	3.726	4.952

Zichtbaar is dat reeds veel gelden als voorschot zijn uitbetaald aan gemeente Dalfsen. Het vooruitontvangen bedrag bedraagt 10% van het balanstotaal, exclusief het eigen vermogen. Mede doordat in het laatste kwartaal een enkele SPUK's aan gemeente Dalfsen is verstrekt ontstaat de stijging van de balanspositie.

Besteding in 2024

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de grootste regelingen:

(x € 1.000)	Omvang uitkering	Looptijd tot en met boekjaar	Besteding 2024	Totale besteding
IenW E27B Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	675	2025	0	447
VWS H30 Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	1.778	2026	510	893
VRO J55 Aanpak energie armoede	550	2027	269	348
VRO J94 Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie	2.143	2027	63	63
KGG K28 Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	2.075	2027	612	612
AenM M16 Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	7.701	2024	6.952	6.952
Totaal grote regelingen	14.922		8.406	9.315

Hieruit is te herleiden dat veel middelen zijn toegekend en dan tot op heden nog een aanzienlijk deel uitgegeven dient te worden. Voor de meest omvangrijke regelingen van gemeente Dalfsen is tot en met 2024 ongeveer 60% uitgegeven van de toegekende middelen.

4. Onze controle

4.1 Onze opdracht en controle

4.2 Formele vereisten controleverklaring

4.1 Onze opdracht en controle (1/2)

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van gemeente Dalfsen, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV.

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 26 september 2024. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2024 van gemeente Dalfsen aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij hierbij een goedkeurende controleverklaring, gedateerd op datum, afgegeven. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle zijn afdoende behandeld en onze controle is dan ook afgerond.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd.

De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.200.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 130.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Grondslagen financiële verslaggeving

De jaarstukken 2024 van gemeente Dalfsen bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2024 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2024 (rechtmatigheidsverantwoording, balans met toelichtingen, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag is informatie opgenomen over 'wat hebben we gedaan', 'wat hebben we bereikt' en 'wat heeft het gekost?' De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

4.1 Onze opdracht en controle (2/2)

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van gemeente Dalfsen zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2024. In 2024 zijn geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van gemeente Dalfsen. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Controleaanpak

Onze controleaanpak is gebaseerd op een voornamelijk gegevensgerichte en risicogerichte benadering, waarbij in onze risicoanalyse de opzet en het bestaan van de aanwezige administratieve organisatie en de daarin opgenomen beheersingssystemen is meegewogen. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

Wij hebben voor de volgende risico's in onze controle verhoogde aandacht gehad:

- ▶ Algemeen: Risico op management override.
- ▶ GREX: Risico op onjuiste waardering van de grondexploitaties als gevolg van fouten in de schatting voor nog te maken kosten en nog te ontvangen opbrengsten.
- ▶ Voorzieningen: Risico op onjuiste schatting en daarmee samenhangende waardering van voorzieningen.
- ▶ WNT: Het risico dat de WNT-verantwoording niet voldoet aan de daartoe gestelde eisen.

Onafhankelijkheid

Op basis van Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de 'Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten' (ViO), is vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2024. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld.

4.2 Formele vereisten controleverklaring (1/2)

Continuïteit

Vermogen om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Op basis van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet kunnen gemeenten bij langdurige financiële tekorten een beroep doen op een extra uitkering uit het gemeentefonds. Omdat de omvang van het gemeentefonds hierdoor niet wijzigt betalen andere gemeenten daar dus aan mee. Om die reden moeten gemeenten aan allerlei voorwaarden voldoen om deze aanvullende uitkering te kunnen ontvangen. Maar in principe kunnen gemeenten hierdoor niet failliet gaan. Het gevolg hiervan is dat crediteuren en andere stakeholders nooit benadeeld kunnen worden door een faillissement. Desalniettemin is de financiële positie vanuit het perspectief van raadsleden van belang en moet het college van burgemeester en wethouders inzicht geven in hoeverre de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Met de invoering van de aangepaste Nederlandse Standaard 700 dienen accountants voor gemeenten in hun controleverklaringen bij jaarrekeningen naast fraude te rapporteren over de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering voort te kunnen zetten.

Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie verwijzen wij naar onze controleverklaring 2024.

4.2 Formele vereisten controleverklaring (2/2)

Fraude en non-compliance

Fraude en non-compliance

Bij de planning van de jaarrekeningcontrole houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie of een risico omtrent het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Hierbij hebben wij specifiek aandacht besteed aan de veronderstelling dat bij de opbrengstverantwoording frauderisico's bestaan. Wij hebben in onze controleverklaring melding gemaakt van het belangrijkste frauderisico en hoe wij deze hebben geadresseerd. Tijdens de controle van boekjaar 2024 betreft dit:

- ▶ Ongebruikelijke memoriaalboekingen in de laatste maand van een tussentijdse rapportageperiode respectievelijk het boekjaar dan wel bij het opstellen van de tussentijdse rapportage respectievelijk de jaarstukken.

Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de frauderisico's verwijzen wij naar onze controleverklaring 2024. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor materiële fraude(risico's) of vermoedens van materiële fraude(risico's).

Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en -situaties, mede aan de hand van de door u opgestelde frauderisicoanalyse en de compliancevragenlijst, besproken (dan wel gaan bespreken) met het management, de raadscommissie en de raad. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd.

Wij hebben vastgesteld en gerapporteerd in onze board letter dat goede stappen zijn gezet op het gebied van fraude- en corruptierisicobeheersing. Evenwel is het van belang om dit onderwerp regelmatig onder de aandacht te brengen en te houden, met als doel de gehele organisatie bewust te laten zijn van fraude- en corruptierisico's. Naast directe schade kan immers ook belangrijke reputatieschade optreden.

Op basis van de bevindingen van uw VIC blijkt namelijk dat gemeente Dalfsen verdere stappen kan zetten in het geval van het opschalen bij het signaleren van eventuele indicaties op onrechtmatigheid of indicaties op fraudes dan wel relevante berichtgeving hieromtrent. Wij adviseren daarom procesmatig af te dwingen dat communicatie bij de signalering en de opschaling naar zowel de tweede als derde lijn altijd plaatsvindt.

5. Bijlagen

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. Gemeente Dalfsen heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2024 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

STREKKING CONTROLEVERKLARING 2024	
Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	Goedkeurend
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (SiSa-bijlage)	Goedkeurend

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	Fout/onzekerheid		
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Fout/onzekerheid		
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Fout/onzekerheid		
OCW D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid	Fout/onzekerheid		
OCW D14	Specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Fout/onzekerheid		
OCW D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	Fout/onzekerheid		
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkeringen en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Fout/onzekerheid		
IenW E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	Fout/onzekerheid		
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout/onzekerheid		
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Fout/onzekerheid		
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023	Fout/onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2024	Fout/onzekerheid		
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) gemeentedeel 2024	Fout/onzekerheid		
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024	Fout/onzekerheid		
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024	Fout/onzekerheid		
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2024	Fout/onzekerheid		
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2024	Fout/onzekerheid		
SZW G10	Wet inburgering gemeentedeel 2024	Fout/onzekerheid		
SZW G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_ gemeentedeel 2024	Fout/onzekerheid		
SWZ G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2024	Fout/onzekerheid		
SZW G13	Besteding / baten onderwijsroutegemeentedeel 2024	Fout/onzekerheid		
SZW G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2024	Fout/onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
VWS H4	Specifieke uitkering stimulering sport	Fout/onzekerheid		
VWS H21	SPUK Versterking Cliëntondersteuning	Fout/onzekerheid		
VWS H30	Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Fout/onzekerheid		
VWS H35B	Regeling specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	Fout/onzekerheid		
VRO J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen (2023)	Fout/onzekerheid		
VRO J32	Specifieke uitkering ventilatie in scholen	Fout/onzekerheid		
VRO J55	Aanpak energie armoede	Fout/onzekerheid		
VRO J75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Fout/onzekerheid		
VRO J75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden / provincie Overijssel)	Fout/onzekerheid		
VRO J75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Fout/onzekerheid		
VRO J94	Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie	Fout/onzekerheid		
VRO J94	Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie 2024	Fout/onzekerheid		
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	Fout/onzekerheid		
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout/onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

Tozo

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
SZW G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Tozo 2 gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Tozo 2 gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Tozo 3 gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Tozo 3 gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Tozo 4 gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Tozo 4 gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Tozo 5 gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Tozo 5 gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T gemeentedeel 2024	Onzekerheid		

CONCEPT

Een andere kijk
op waarde

IBDO